

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 718/2017-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Jakubom Malým, Cukrová 14, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 18 C 76/2003 zo 6. marca 2008 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14 Co 379/2013 zo 4. augusta 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť [REDACTED] v časti, v ktorej namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 18 C 76/2003 zo 6. marca 2008, o d m i e t a ako oneskorene podanú.

2. Vo zvyšnej časti konanie z a s t a v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. marca 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 18 C 76/2003 zo 6. marca 2008 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 379/2013 zo 4. augusta 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na to, že napadnutým rozsudkom sp. zn. 18 C 76/2003 zo 6. marca 2008 okresný súd rozhodol o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam medzi sťažovateľom a jeho bratom. Okresný súd predmetným rozsudkom rozhodol tak, že nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva sťažovateľa a zaviazal ho, aby jeho bratovi – [REDAKOVANÉ] zaplatil 2 700 000 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 15. apríla 2008 a vykonateľnosť 19. apríla 2008. Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd pochybil pri doručovaní napadnutého rozsudku zo 6. marca 2008, keďže ho doručil [REDAKOVANÉ], ktorý však nebol jeho právnym zástupcom.

[REDAKOVANÉ] inicioval exekučné konanie proti sťažovateľovi na vymoženie sumy 2 700 000 Sk (ďalej aj „prvé exekučné konanie“). Predmetné konanie bolo zastavené z dôvodu úhrady vymáhanej sumy sťažovateľom. Sťažovateľ bol zaviazaný nahradiť trovy exekučného konania v sume 321 518 Sk a trovy konania v sume 500 Sk, ktoré neuhradil. Na tomto základe bolo iniciované exekučné konanie (ďalej aj „druhé exekučné konanie“) na vymoženie týchto súm s tým, že trovy druhého exekučného konania boli 2 680 Sk.

V dôsledku oneskoreného zaplata sumy 2 700 000 Sk si [REDAKOVANÉ] uplatnil voči sťažovateľovi nárok na zaplata úrokov z omeškania. Súd prvého stupňa rozhodol platobným rozkazom tak, že zaviazal sťažovateľa zaplatiť sumu 21 969 Sk. Sťažovateľ uvedenú sumu nezaplatil, preto bolo iniciované exekučné konanie (ďalej aj „tretie exekučné konanie“), v rámci ktorého sťažovateľ zaplatil 1 403,41 €.

Sťažovateľ argumentuje, že nesprávnym úradným postupom okresného súdu – spočívajúcim v nedoručení rozsudku zo 6. marca 2008 – mu bola spôsobená škoda „v súvislosti s trovami exekučných konaní a úroku z omeškania a ďalších skutočností...“.

Na uvedenom skutkovom základe si sťažovateľ návrhom doručeným okresnému súdu uplatnil voči Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu v sume 17 992,90 € s príslušenstvom.

Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 45 C 51/2012-103 z 12. februára 2013 tak, že návrh sťažovateľa zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom zo 4. augusta 2015 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

„Sťažovateľ má za to, že prvé exekučné konanie pod sp. zn. 49 Er/1045/208, malo byť z vyššie uvedeného dôvodu zastavené podľa § 57 ods. 1 písm. a, Exekučného poriadku. Uvedené pochybenie súdu je podľa súdnej praxe nesprávnym úradným postupom a ak by navrhovateľovi v priamej príčinnej súvislosti s tým vznikla škoda, išlo by o škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zák. č. 514/2003 Z. z., vo svojom rozsudku pod sp. č. 14 Co/379/2013-133 zo dňa 4. 8. 2015, pričom Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil zmätočne a rozporuplne).

O vzťah príčiny a následku ide len vtedy, ak príčinou škody je taká skutočnosť, bez ktorej existencie by škodový následok nikdy nevznikol. Vzniknuté zmenšenie majetku sťažovateľa vzniklo priamym následkom nesprávneho úradného postupu súdu a je zrejmé, že Okr. súd Bratislava III nesprávne vyznačil právoplatnosť rozsudku 18 C/76/2003-168. Táto skutočnosť spôsobila vznik škody, pretože v jej dôsledku a na základe nesprávneho úradného postupu mohol oprávnený podať návrh na začatie exekúcie po uplynutí lehoty na plnenie. Exekúcia mala byť zastavená pre inú vadu. Pre posúdenie otázky existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom súdu a škodou vzniknutou sťažovateľovi je podstatné to, že zo strany súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Táto skutočnosť bola z hľadiska zmenšenia majetku sťažovateľa rozhodujúca.

Treba vychádzať z toho, že sa škoda izoluje zo všeobecných súvislostí a vždy treba konkrétne skúmať, ktorá skutková príčina vyvolala vznik škody. Z postupného sledu jednotlivých skutkových okolností danej veci vyplýva, že nesprávny úradný postup súdu bol hlavným článkom reťazca príčin a následkov. V tomto konaní je zrejmé, že nesprávny úradný postup súdu v konaní pod spis. zn. č. 18 C/76/2003 bol hlavnou príčinou a vyvolal podanie návrhu na vykonanie neoprávnenej exekúcie. Z toho je zrejmé, že zmenšenie majetku sťažovateľa bolo spôsobené priamo nesprávnym úradným postupom súdu a ďalšie skutočnosti s ním súvisiace sú nie podstatné. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade bola daná priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a zmenšením majetku sťažovateľa.

Odvolačný súd (KS BA) bol povinný svoj právny názor jasne a zrozumiteľne vyložiť v odôvodnení svojho rozhodnutia 14 Co/379/2013-133 a nie uspokojiť sa s prevzatím myšlienok, aj nevyslovených iným orgánom – Okresným súdom Bratislava III – konajúcim vo veci. Navyše ak súd nekoná v rámci zákona, odníme tak účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, čo je taktiež v rozpore s jeho ústavným právom na súdnu ochranu.

Sťažovateľ má za to, že Okresný súd Bratislava III. je povinný postupovať v súlade so zákonom, ktorý mu ukladá povinnosť náležite zdôvodniť svoje rozhodnutie tak, aby nevznikli pochybnosti o tom, čo bolo predmetom návrhu, najmä odvolací súd bol povinný rozhodnúť o celej prejednáwanej veci podľa § 152 ods. 2 O. s. p. Sťažovateľ má za to, že nevyvetlením a nevyhodnotením právneho názoru odvolacieho súdu a protikladné

názory, ktorých existencia pri racionálnom posúdení sa vzájomne vylučuje, a každý z týchto posúdení mohli vyvolať úplne odlišné súdne rozhodnutie o merite veci.“

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 6 Dohovoru... rozsudkom Okresného súdu Bratislava III pod spis. zn. č. 18 C/76/2003 zo dňa 6. 3. 2008, a rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. č. 14 Co/379/2013-133 zo dňa 4. 8. 2015 porušené boli.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 367992,90 EUR, ktorú je povinní vyplatiť Okresný súd Bratislava III a Krajský súd Bratislava spoločne a nerozdielne k jeho rukám do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia ktorú je Ok súd Bratislava III a Kr. súd Bratislava povinný vyplatiť spoločne a nerozdielne na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Primerané finančné zadosťučinenie žiada sťažovateľ priznať „ako náhradu škody (17.992,90 EUR) a taktiež nemajetkovej ujmy (vo výške 350.000,- EUR), nakoľko sťažovateľ utrpel psychickú traumu a útrapy z dôvodu porušenia jeho ústavných práv, právnej neistoty spôsobenej dlhotrvajúcimi súdnymi spormi, ujmu na spoločenskej vážnosti v súvislosti so zásahmi do súkromia a majetku v exekučnom konaní (doručovaním exekučných príkazov na pracovisko, čím bola znížená dôstojnosť a dôveryhodnosť sťažovateľa ako občana a učiteľa na strednej škole.)“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu zo 6. marca 2008

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu zo 6. marca 2008 na tom základe,

že napadnutý rozsudok bol doručený osobe, ktorá nebola jeho právnym zástupcom. Napadnutý rozsudok takto sťažovateľovi nebol doručený do vlastných rúk, preto je na ňom aj nesprávne vyznačená jeho právoplatnosť a vykonateľnosť.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 45 C 51/2012-103 z 12. februára 2013 – priloženého k sťažnosti – vyplýva, že sťažovateľ sa o právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého rozsudku okresného súdu zo 6. marca 2008 dozvedel 12. mája 2008, keď bolo voči nemu vedené prvé exekučné konanie. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, podal sťažnosť ústavnému súdu elektronicky 21. marca 2016, t. j. zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti z dôvodu, že bola podaná oneskorene (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu zo 4. augusta 2015

Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo Trestného poriadku.

Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2016 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

Podľa § 161 ods. 2 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal dovolanie. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodol o dovolaní sťažovateľa uznesením sp. zn. 2 Cdo 133/2016 z 29. júna 2017 tak, že zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 14 Co 379/2013 zo 4. augusta 2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Zrušením napadnutého rozsudku krajského súdu zo 4. augusta 2015, proti ktorému smeruje sťažnosť sťažovateľa – najvyšším súdom ako dovolacím súdom na základe dovolania podaného sťažovateľom – vznikol taký nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, preto ústavný súd konanie podľa § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v tejto časti zastavil (bod 2 výroku tohto uznesenia).

Keďže sťažnosť bola v časti odmietnutá a vo zvyšnej časti ústavný súd konanie zastavil, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2017